

2014 YKS Coğrafya Soruları

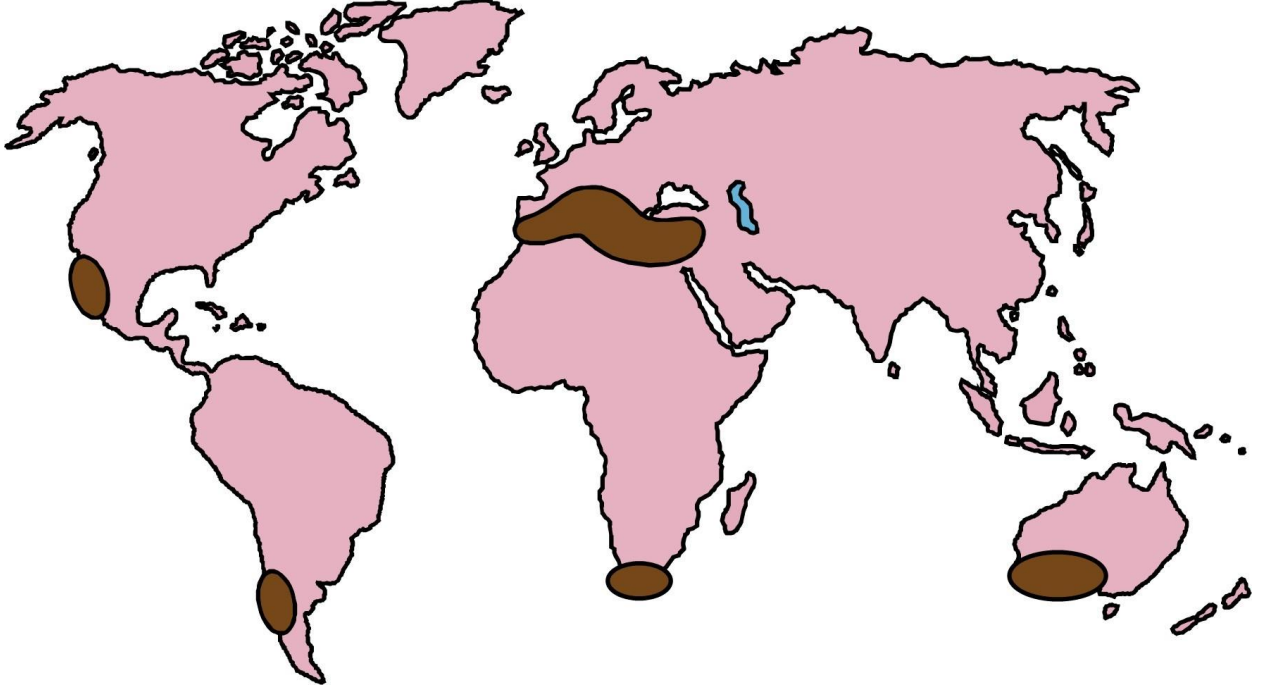
YGS

16. İnsanlar, binlerce yıldır doğa ile uyum içerisinde yaşamaya devam etmiş ve bu süreçte doğanın özelliklerini keşfederek yaşamı kolaylaştırmaya çalışmıştır. Ancak zamanla insan-doğa etkileşiminde insana daha baskın bir duruma geçmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, parçada belirtilen duruma örnek gösterilemez?

- A) Sulak alanların kurutulması ve tarım yapılması ve üretim artışı
- B) Su kaynaklarına yakın alanların yerleşme yeri olarak seçilmesi
- C) Barajlar yapılarak sel ve taşkınlardan korunma, enerji üretimi
- D) Kutuplara yakın alanlardaki yer altı kaynaklarının çıkarılması ve işlenmesi
- E) Fay hatlarının bulunduğu alanlarda depreme dayanıklı yapıların inşa edilmesi

17. Aşağıdaki Dünya haritasında bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

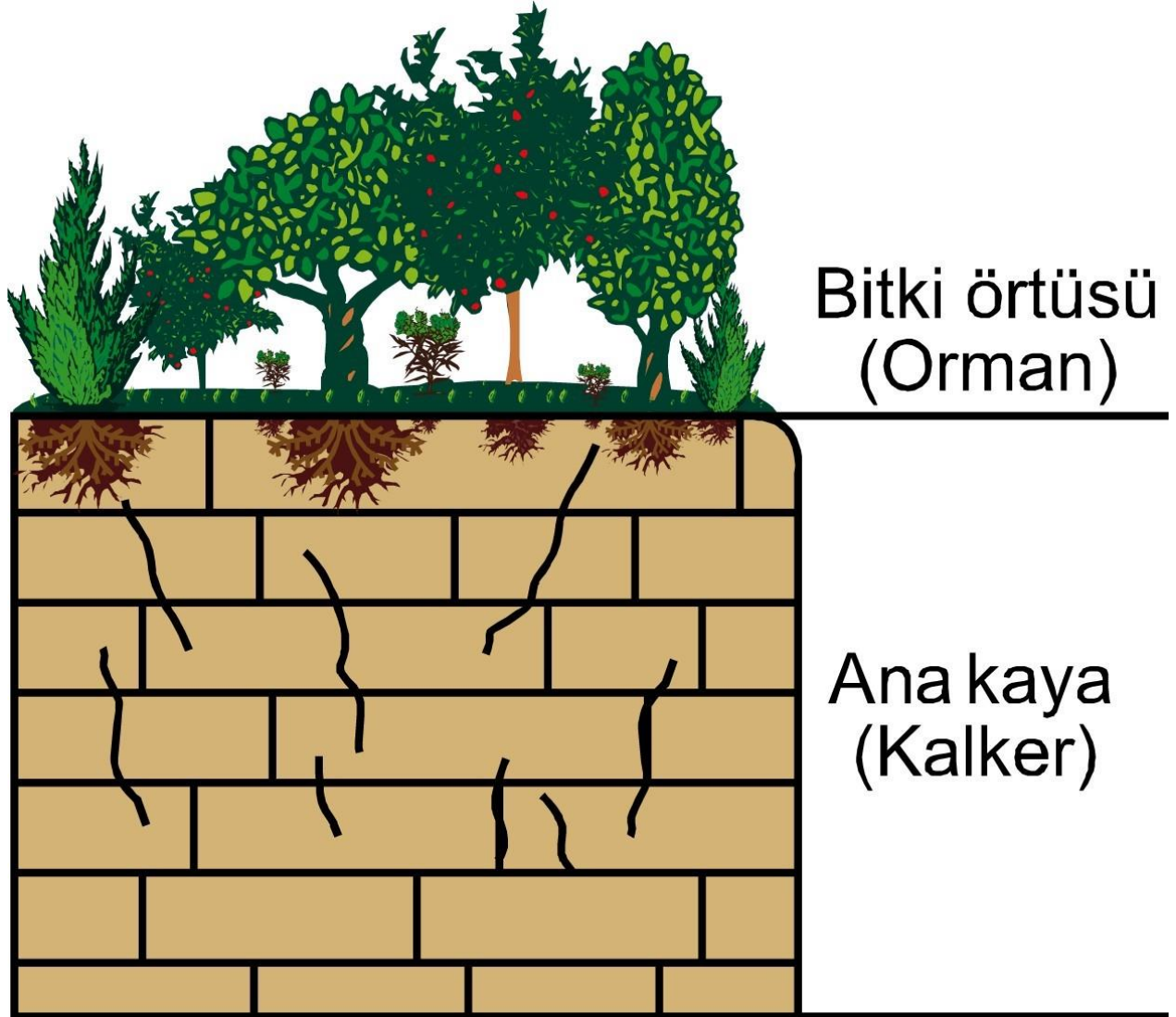
Buna göre belirtilen alanlarla ilgili olarak

- I. Yıllık sıcaklık ortalaması 15-20 C'dir.
- II. Ortalama yıllık yağış miktarı 600-1000 mm'dir.
- III. Yıllık yağış, mevsimlere eşit oranda dağılır.
- IV. Yaz ve kış sıcaklıkları arasındaki fark azdır.

Yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

18. Aşağıdaki şekilde, nemli iklim bölgesindeki bir alanın bitki örtüsü ve ana kaya özelliği gösterilmiştir.

Buna göre, bu alanda aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşması beklenmez?

- A) Lapyalar
- B) Obruk
- C) Tafoniler
- D) Mağaralar
- E) Kanyonlar

19.

Yağışa bağlı yıkanma ve birikme süreci uzundur.

Yaygın olarak kırmızı veya kırmızımsı renktedir.

Bitki örtüsü gür fakat humus bakımından fakirdir.

Sıcak ve nemli tropikal bölgelerde daha çok görülür.

Yukarıda bazı oluşum özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Laterit
- B) Terra-rossa

- C) Podzol
- D) Çernezyom
- E) Vertisoller

20. Gıda üretimi ve üretim fazlasının toplanması, saklanması ve tekrar dağıtılması için gerçekleştirilen örgütlenme dünyadaki ilk şehirlerin doğuş nedeni olmuş; değişen koşullar şehirlerin kuruluş ve gelişmelerini de etkiler hâle gelmiştir.

Buna göre, günümüzde şehirlerin büyümesi ve yenilerinin kurulmasını sağlayan fonksiyonel değişimler arasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Sanayileşmenin artmasının
- B) Pazar potansiyelinin artmasının
- C) Büyüyen hizmet sektörünün
- D) Tarımsal yapıdaki değişimin
- E) Taşımacılıktaki gelişim

21. Aşağıdaki tabloda, çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre üç ülkedeki dağılımı verilmiştir.

Ülkeler	Birincil ekonomik faaliyet	İkincil ekonomik faaliyet	Üçüncül ekonomik faaliyet
K	% 12	% 26	% 62
L	% 30	% 15	% 55
M	% 51	% 13	% 36

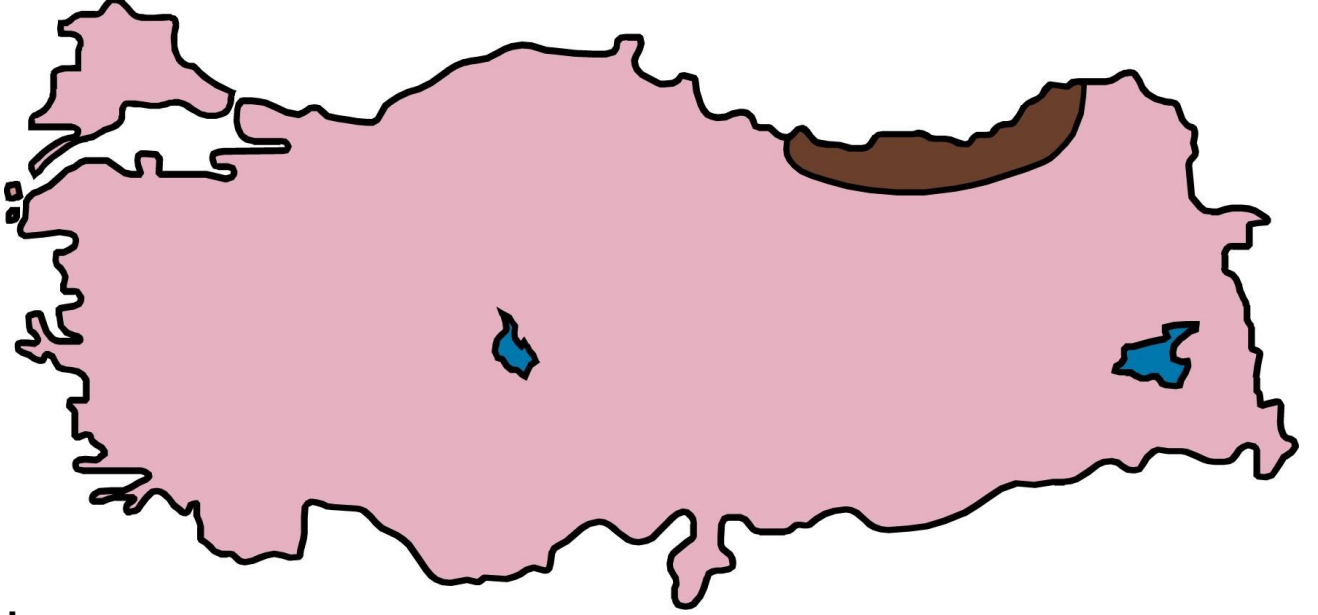
Yalnızca tablodaki bilgiler dikkate alındığında bu ülkelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabılır?

- A) Dış satım gelirleri, dış alım giderlerine göre fazladır.
- B) M ülkesinin birincil ekonomik faaliyetten elde ettiği gelir, diğer ekonomik faaliyet kollarından daha fazladır.
- C) Dış satımlarında ham maddeler, dış alımların da ise sanayi ürünleri önemli yer tutar.
- D) Nüfus artış hızları, gelişme hızından düşüktür.
- E) Gelişmişlik düzeyleri birbirinden çok farklıdır.

22. Aşağıdakilerden hangisi, yağışın Türkiye'deki dağılışına etki eden bir faktör değildir?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- B) Kuzey kesimlerinde akarsu ağının daha sık olması
- C) Ortalama yükseltinin batıdan doğuya doğru artması
- D) Kuzey ve güneyde kıyıya paralel uzanan dağların bulunması
- E) Genel itibarıyla yüksek ve engebeli bir görünüme sahip olması

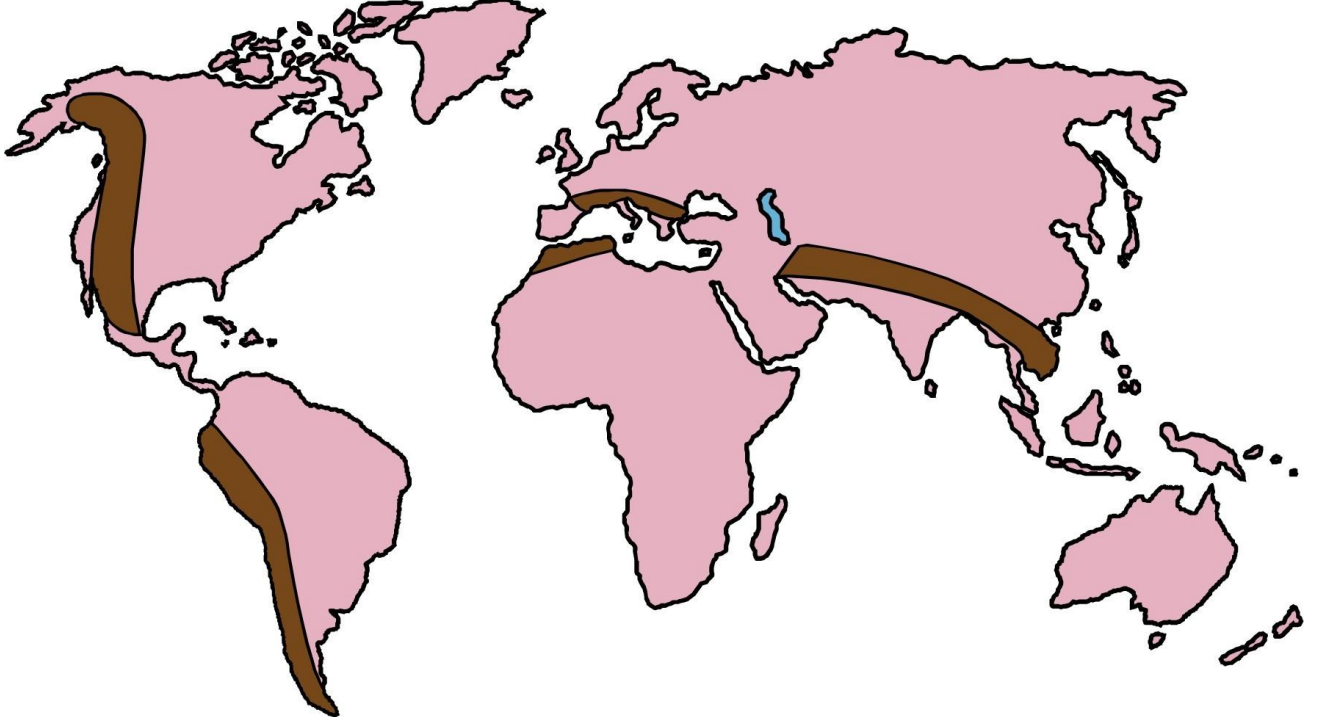
23.

İklim koşulları göz önüne alındığında, haritada koyu renkle gösterilen yer aşağıdaki bitki türlerinden hangisinin hâkimiyet bölgesi olarak değerlendirilebilir?

- A) Maki – Kızılçam – Fıstık çamı
- B) Step – Sedir – Akçaağaç
- C) Ladin – Kayın – Gök nar
- D) Karaçam – Alpin çayır – Gök nar
- E) Kızılçam – Sedir – Maki

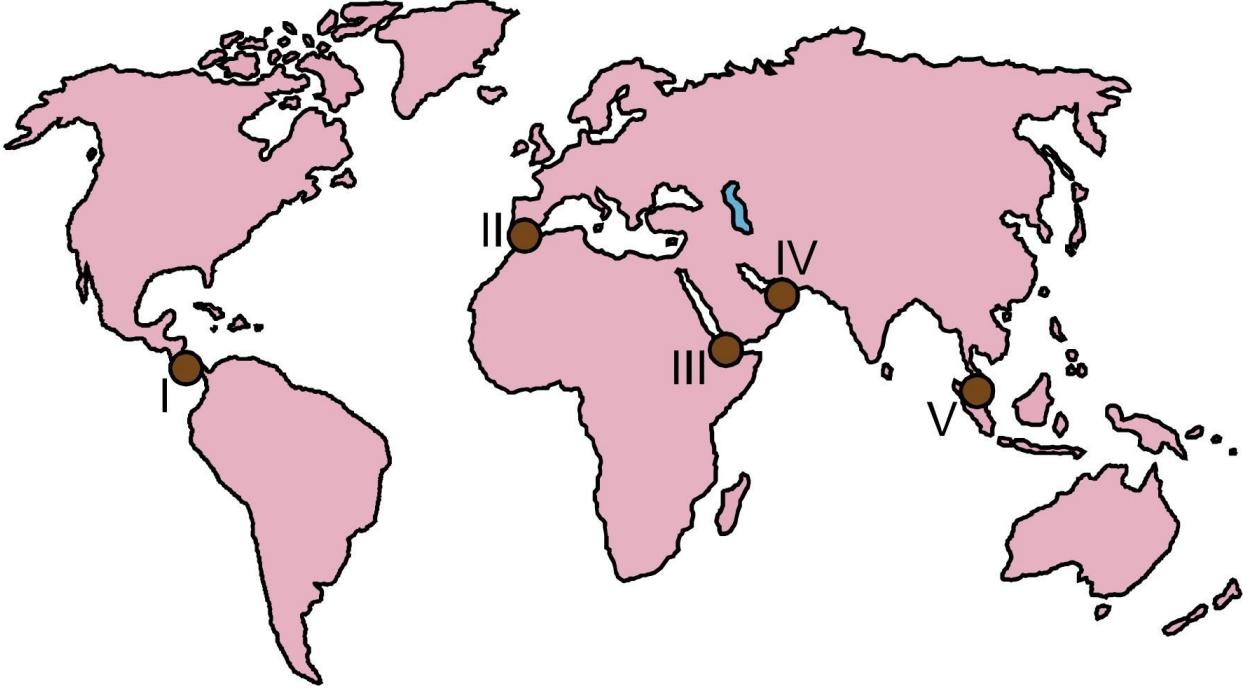
24. Aşağıdaki haritada farklı kıtalardaki bazı bölgeler koyu renkle gösterilmiştir.

Bu bölgeler oluşturulurken aşağıdaki ölçütlerden hangisi dikkate alınmıştır?

- A) Tarım
- B) Dağlar
- C) Volkanizma
- D) Bitki örtüsü
- E) Yer altı kaynakları

25.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangisindeki su yolu, insan eliyle açılmıştır?

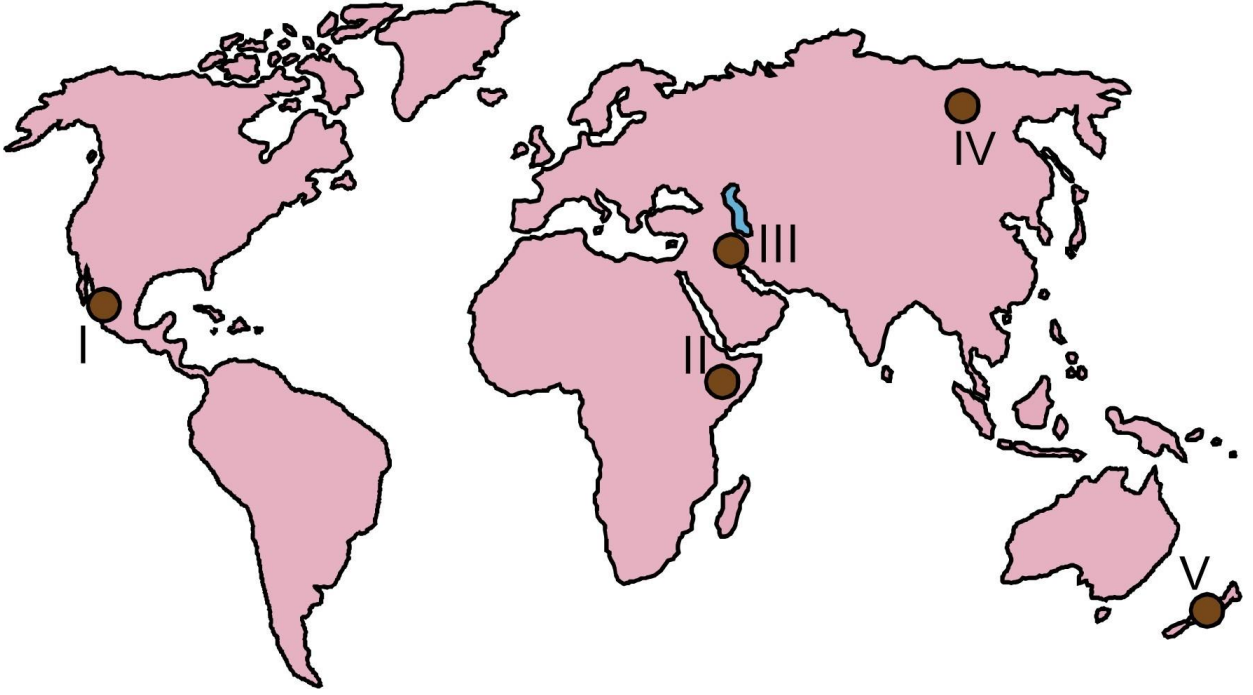
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

26. Doğal çevre koşullarının elverişli olduğu alanlar, insan tarafından yoğun olarak kullanılırken elverişsiz alanlarda insan faaliyetleri sınırlanmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen insan faaliyetlerinden hangisinin gelişimi doğal çevre koşullarına daha az bağımlıdır?

- A) Tarım
- B) Sanayi
- C) Ormancılık
- D) Madencilik
- E) Ticaret

27. Her yıl büyük can ve mal kayıplarına sebep olan deprem ve volkanik patlamalar yeryüzünde geniş alanlarda etkili olmaktadır.

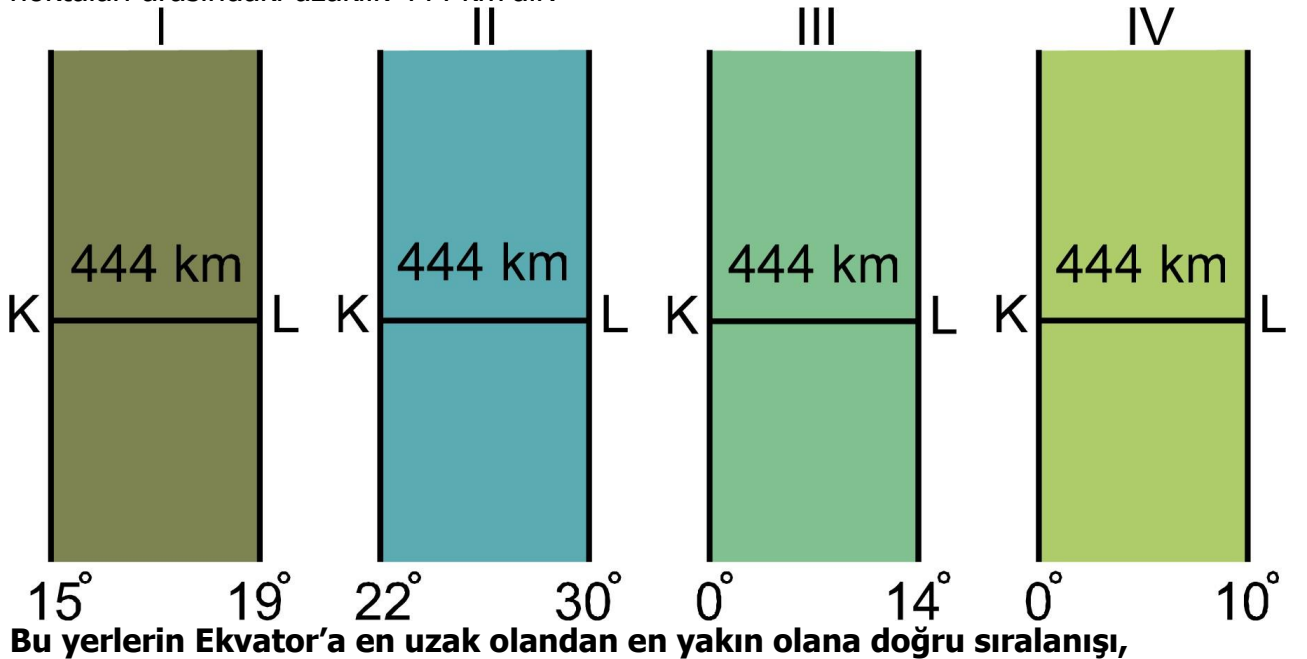
Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen alanların hangisinde, bu doğal afetlerin etkisi en azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. B 17. E 18. C 19. A 20. D 21. 22. B 23. C 24. B 25. A 26. E 27.D

Coğrafya-1

1. Aşağıdaki şekillerde, farklı boylamlar arasında kalan yerlerin hepsinde K ve L noktaları arasındaki uzaklık 444 km'dir.

demek değildir. Koruma; ekolojik bilgilerden yararlanarak ekosistemleri düzenli yönetmek, üretim ve tüketim dengesini sağlamak, böylece yararlı bitki ve hayvanlardan sürekli ürün sağlamaktır.

Bu durumun gerçekleşmesinde aşağıdaki uygulamalardan hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Sanayi atıklarının düzenli olarak depolanması
- B) Kimyasal ilaç kullanımının kısıtlanması
- C) Tarımda biyolojik mücadelenin artırılması
- D) Aşırı avlanmanın önüne geçilmesi
- E) Organik gübre kullanımının yaygınlaştırılması

5. Aniden ortaya çıkan doğa olaylarının, insanları hazırlıksız yakaladığı ve afetlere yol açtığı görülebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya örnek gösterilemez?

- A) Orta Doğu ülkelerinde etkili olan sağanak yağışların sel ve taşkına dönüşmesi
- B) Okyanus kıyılarında etkili olan tsunami olayı
- C) İzlanda'da volkanik patlamalar sırasında ortaya çıkan küllerin hava trafiğini etkilemesi
- D) Kuzey ülkelerinin okyanus kıyılarında etkili olan aşırı kar yağışı ve soğuklar
- E) Orta Asya çöllerinin ortalama sıcaklık değerinin giderek yükselmesi

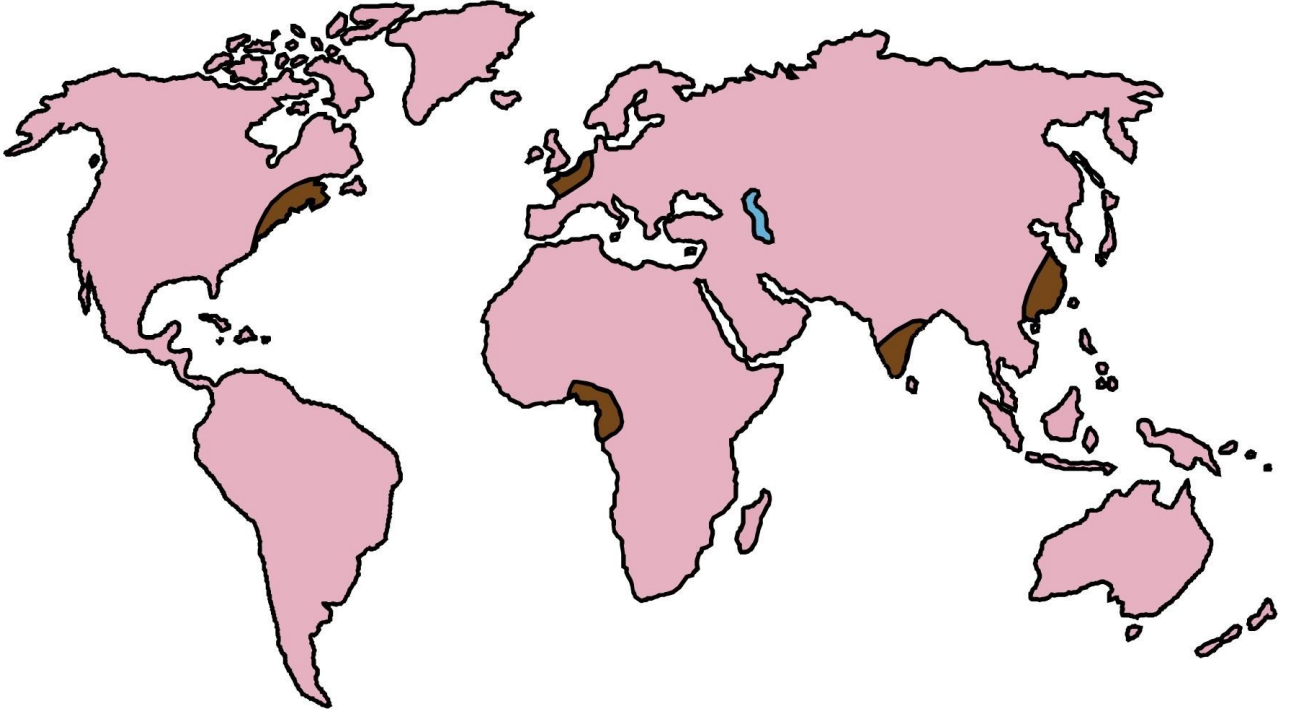
6.

- I. İklim
- II. Yeryüzü şekli
- III. Turizm
- IV. Göç

Yukarıdakilerden hangileri, yerleşmelerin kuruluş alanlarını belirleyen faktörler arasında yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada, yeryüzünde nüfusun yoğun olduğu bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlarda nüfus yoğunluğunun fazla olması, aşağıdaki unsurlardan hangisiyle daha fazla ilişkilidir?

- A) Ekonomik faaliyetlerin çeşitliliği
- B) Refah düzeyinin yüksekliği
- C) Tarım alanlarının verimliliği
- D) Siyasi istikrarın varlığı
- E) İklim koşullarının elverişliliği

8. Amerika kıtalarının keşfinden sonra, bu kıtalara 20. yüzyılın başlarına kadar yoğun bir göç hareketi yaşanmıştır. Bu göçlerin sonunda yeni devletlerin kurulması ise dünya tarihini değiştirecek gelişmelerin yaşanmasını sağlamıştır.

Bu göçlerin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Toplumsal baskılardan kaçmak
- B) Ekonomik fırsatları yakalamak
- C) İnançlarını özgürce yaşamak
- D) Macera tutkusu ve keşif
- E) Farklı kültürleri tanıma isteği

9. Gelişmekte olan bütün ülkeler, tarımda modernizasyon çalışmalarına hız vermekte ve bu modernizasyonu ülkelerinin geneline yaymaya çalışmaktadırlar. Fakat bu durum, tarımda üretim artışı sağlamış olsa da tarım sektöründe gizli işsizliğin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi, bu tip işsizliğin ortaya çıkmasında daha etkili olmuştur?

- A) Suni gübre kullanımının artması
- B) Sulamalı tarımın teşvik edilmesi
- C) Makinalı tarımın yaygınlaşması
- D) Kaliteli tohum ekiminin yapılması
- E) Zirai mücadelenin yaygınlaşması

10. Dünya nüfusundaki hızlı artışın devam etmesi, gelecekle ilgili endişeleri giderek artırmaktadır. Pek çok ülke bugün bile yerleşme, beslenme, temiz su, enerji vb. birçok alandaki gereksinimleri karşılamakta zorlanırken yakın bir gelecekte bu gereksinimleri karşılamak çok daha zor ve maliyetli olacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada belirtilen sorunların çözümüne daha az katkı sağlayacaktır?

- A) Su arıtma teknolojisinin gelişmesi
- B) Güneş enerjisi teknolojisinin gelişmesi
- C) Konut yapım teknolojisinin gelişmesi
- D) İletişim araçları teknolojisinin gelişmesi
- E) Tarımsal üretim teknolojisinin gelişmesi

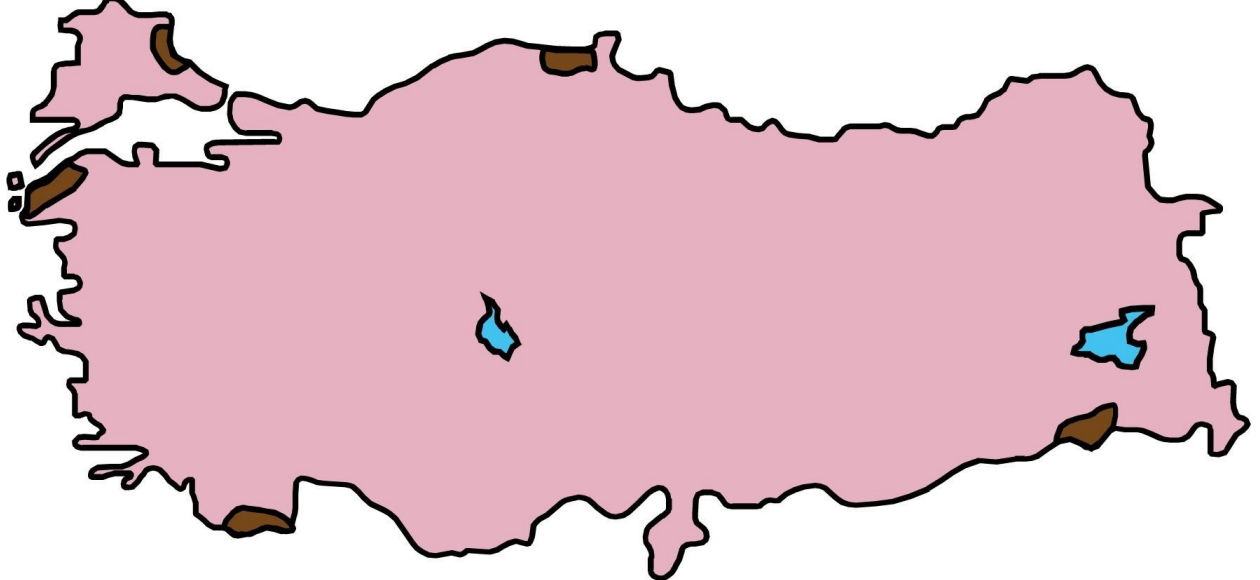
11. Türkiye’de esen rüzgârlardan bazıları yağış getirmektedir. Bu durum, Türkiye’nin;

- I. etrafının denizlerle çevrili olması,
- II. yüksek bir ülke olması,
- III. ılıman kuşakta yer alması,
- IV. kıyılarında sıradağların bulunması

özelliklerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

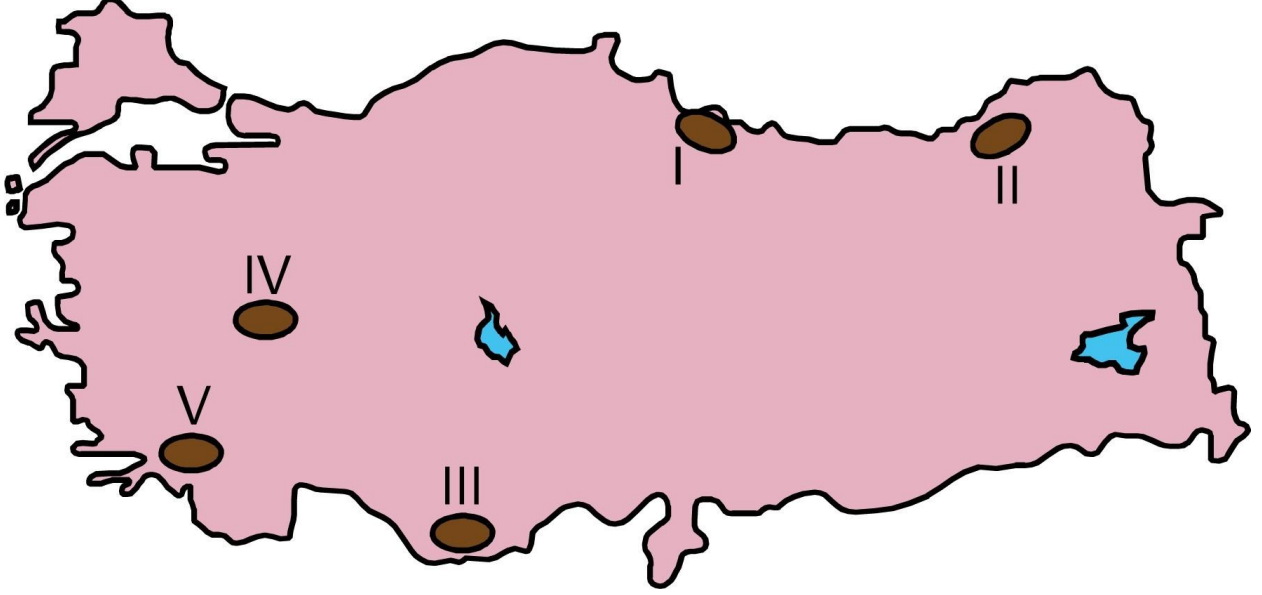
12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların nüfus özellikleriyle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Sürekli göç vermektedirler.
- B) Doğum oranları yüksektir.
- C) Nüfus yoğunlukları düşüktür.
- D) Kentleşme oranları yüksektir.
- E) Nüfus artış oranları yüksektir.

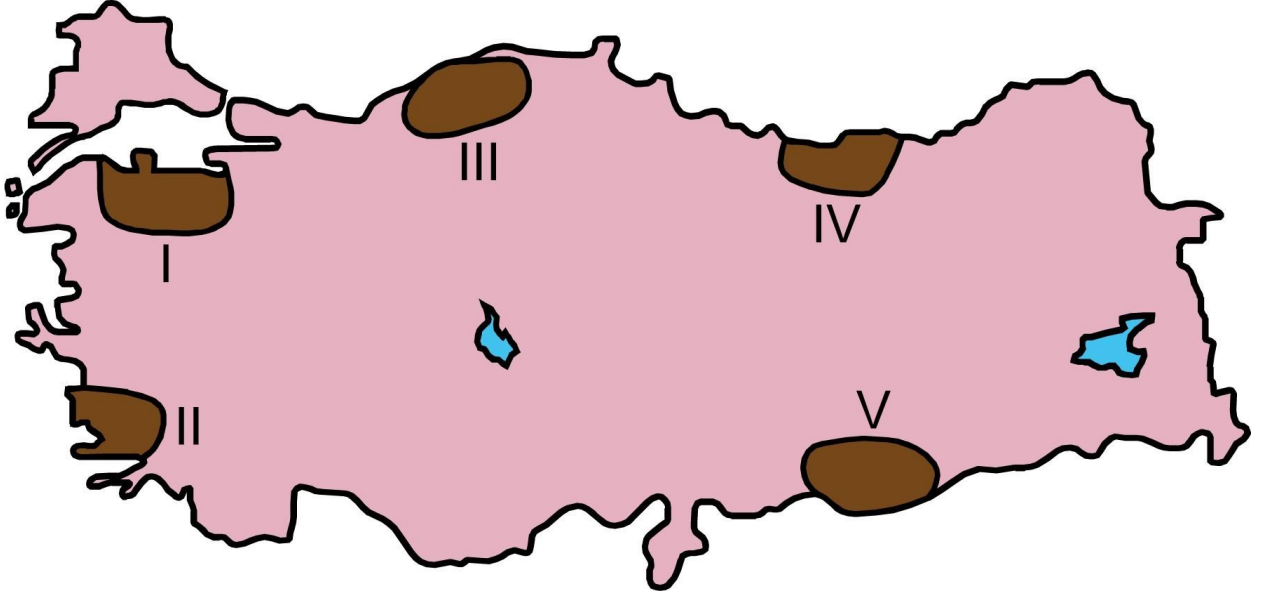
13. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Sadece yeryüzü şekilleri dikkate alındığında, bu yerlerin hangisinde sanayi alanlarının gelişimi daha kolaydır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

14. Aşağıdaki haritada, farklı yer şekli özelliklerine sahip beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Kara yolu ulaşımı sırasında köprü, tünel ve viyadük gibi yapım maliyetini artıran çalışmaların, bu alanların hangilerinde daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III

- D) III ve IV
E) IV ve V

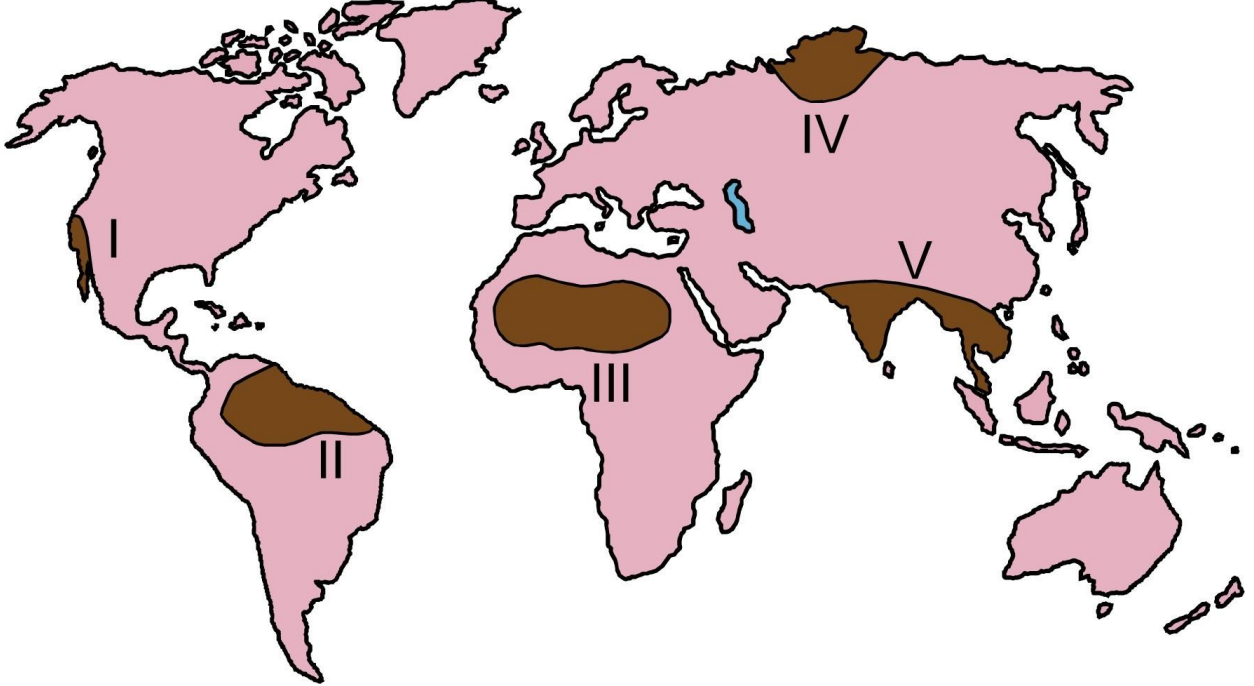
15.

- I. Cennet-Cehennem Obrukları
II. Ilgaz Dağı
III. Truva Antik Kenti
IV. Fırtına Deresi

Yukarıdaki yerlerin hangilerinde turizmin gelişmesi doğal etkenlere bağlıdır?

- A) I ve III
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve IV
E) II, III ve IV

16. Aşağıda, numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiş beş bölge ve bu bölgelerden dördünün sınırlarının belirlenmesinde kullanılan bazı özellikler verilmiştir.

Yüksek sıcaklıklar ve bol yağışa bağlı olarak bitki tür ve çeşitliliğinin fazla olduğu yoğun bitki bölgesi oluşmuştur.

Yıl içerisinde basınç farkına bağlı rüzgârların esiş yönünün değişmesi, özellikle yaz döneminde sel ve taşkınların görüldüğü bölgeleri oluşturmuştur.

Sıcaklıkların fazla, yağışların ise düzensiz ve az olduğu bu bölgede, fiziksel ayrışma yoğun olarak görülmektedir.

Yıl boyunca sıcaklıkların çok düşük olması sonucu toprak örtüsü tamamen donmuş olduğundan bu bölgede bitki örtüsü otsu bitkilerden oluşmaktadır.

Buna göre, haritada numaralandırılarak gösterilen bölgelerden hangisine ait özellik verilmemiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. Dünya deniz ticaretinde büyük öneme sahip olan su yollarından bazıları, bulunduğu alanın tek çıkışı konumundadır.

Alternatif geçiş olanağı olmayan bu tür su yollarına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

- A) Korint Kanalı
- B) Malakka Boğazı
- C) Süveyş Kanalı
- D) Cebelitarık Boğazı
- E) Hürmüz Boğazı

18. Gelişmiş ve gelişmekte olan iki ülkenin, tarım sektörleri açısından üretim miktarını belirleyen en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımdaki iş gücü oranı
- B) Üretimi yapılan ürünler
- C) Birim alandan alınan verim
- D) Tarım alanlarının dağılışı
- E) Doğal faktörlerin tarıma etkisi

19. Akdeniz'e kıyısı olan İtalya ve Suriye'nin kalkınmışlık düzeyleri birbirinden farklıdır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi, İtalya'nın coğrafi özelliklerinden kaynaklanan bir durum değildir?

- A) Gelişmiş ülkelerin etkileşim alanı içerisinde bulunması
- B) Sanayileşme sürecinde, zengin ham maddelere sahip olması
- C) Teknolojik gelişme merkezlerine yakınlığı
- D) Deniz ulaşımında daha iyi koşullara sahip olması
- E) İklim özelliklerinin ekonomik faaliyetlere daha uygun olması

20. Gelişen teknoloji ve hızlı nüfus artışıyla birlikte insanoğlunun ihtiyaçları da çeşitlenmiş ve çoğalmıştır. Buna bağlı olarak geçmişte kullanılmayan birçok arazinin farklı amaçlar için kullanıma açıldığı görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Eğimi fazla olan yüzeylerin teraslanması
- B) Meralarda ıslah çalışmalarının yapılması
- C) Ormanlardan tarım arazisi kazanılması
- D) Bataklıkların ve sulak alanların kurutulması
- E) Kıyıların dolgu malzemesi ile doldurulması

21. Günümüzde doğal afetlere neden olan olaylardan biri de sel ve taşkınlardır. Yağışlar ve eriyen kar sularıyla seviyeleri yükselen akarsular sel ve taşkınlara neden

olabilmektedir. Özellikle kentlerde dere yataklarına yapılan binalar, çevrenin betonlaşması ve akarsuyun doğal drenajının değiştirilmesi gibi nedenler, taşkınlar da can ve mal kaybına neden olmaktadır.

Buna göre, sel ve taşkınların kentlerde meydana gelmesinde aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?

- A) Toprak yapısı
- B) İklim şartları
- C) Yer şekilleri
- D) Arazi kullanımı
- E) Jeolojik yapı

22. Hızlı nüfus artışı ve teknolojik gelişmeler, doğal kaynakların kullanımını da değiştirmiştir. Geçmişte kullanım alanları sınırlı olan bir kaynak bugün birçok ülkenin talep ettiği bir konuma gelebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu değişime verilecek örnekler arasında gösterilemez?

- A) Petrolün yakıt dışında sanayide ham madde olarak kullanılması
- B) Bor madeninin sanayide kullanım alanlarının çeşitlenmesi
- C) Tarımsal faaliyetlerde doğal gübre yerine kimyasal gübrenin yaygınlaşması
- D) Radyoaktif maddelerin enerji dışında tıp alanında da kullanılması
- E) Termal suların kaplıcalar dışında enerji üretimi için de kullanılması

23. Küresel ısınma Dünya üzerinde;

deniz seviyesinin yükselmesi,

temiz su kaynaklarına deniz suyunun karışması ve tuzlanma sorunu,

aşırı buharlaşma ve kuraklık,

tarım ürünlerindeki azalmalara bağlı göçlerin yaşanması

gibi değişimlere neden olacaktır.

Buna göre, küresel ısınmanın meydana getireceği değişiklikler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Tarımın yapısının ve sınırlarının değişmesi
- B) Yüksek yerlerin yaşama alanı olarak seçilmesi
- C) Alçak kesimlerdeki ova tabanlarının su altında kalması
- D) Sıcaklık artışına bağlı olarak salgın hastalıkların artması
- E) Akarsuların vadilerini derinleştirilmesi

24. Türkiye’de son dönemde koruma altına alınan alanların büyük bölümünü sulak alanlar oluşturmaktadır.

Bu alanların koruma altına alınması, o yörede aşağıdakilerden hangisi üzerinde daha az etki meydana getirir?

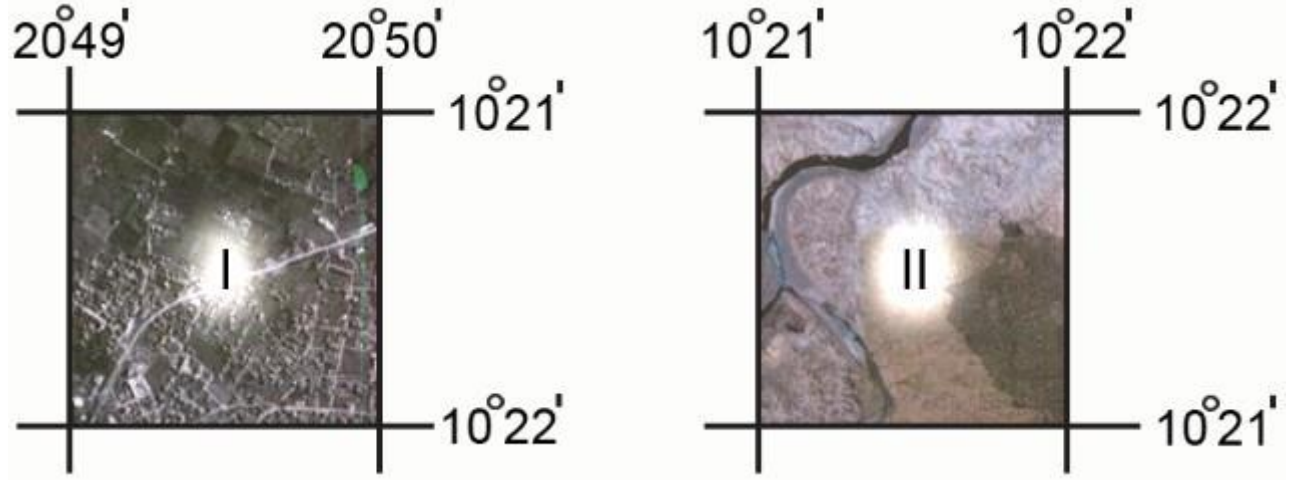
- A) Kültür balıkçılığının artması
- B) Doğal bitki örtüsünün korunması
- C) Yer altı sularının beslenmesi
- D) Hayvan varlığının korunması
- E) Turizm faaliyetlerinin artması

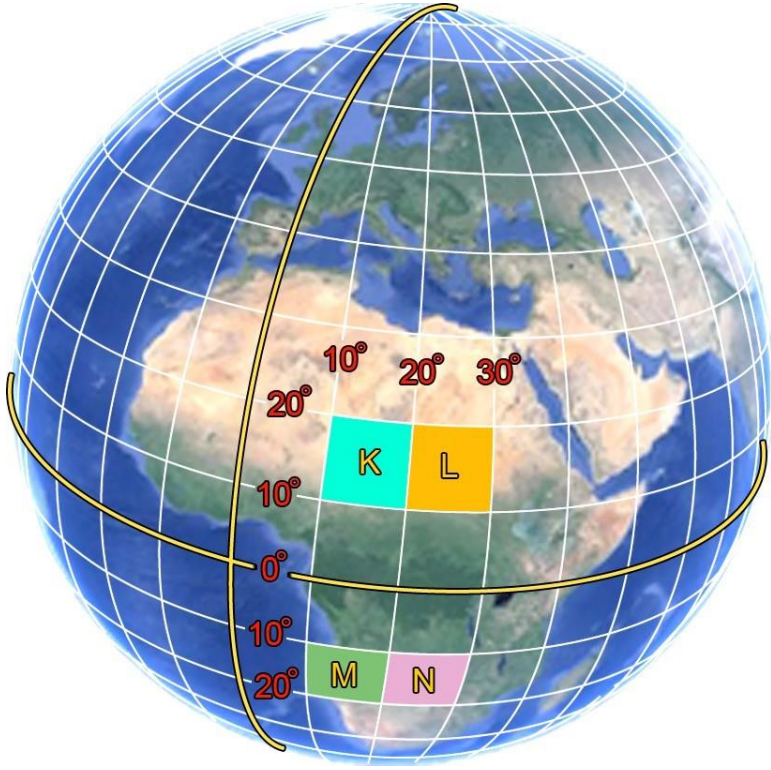
1. D 2. B 3. C 4. A 5. E 6. E 7. A 8. B 9. C 10. D 11. B 12. C 13. A 14. D 15. D 16. A 17. E 18. C 19. B 20. B 21. D 22. C 23. E 24. A

Coğrafya-2

Türkiye'nin ilk millî yer gözlem uydusu Rasat, 2011 yılında uzaya fırlatılmış ve Dünya'nın her yerinden aldığı yüksek çözünürlüklü görüntüleri Ankara'daki yer gözlem istasyonuna başarıyla aktarmıştır. Uydu ile ilk iletişimi kurmak için Norveç'in kuzeyinde bulunan Andoya'daki geçici yer istasyonu kullanılmıştır. Yetkililer geçici yer istasyonunun Norveç'te olmasını şöyle açıklamışlardır: "Rasat kutupsal bir yörüngeye sahiptir. Uydu Ankara'daki ana yer istasyonunun kapsama alanından günde dört defa geçerken kutup dairesine yakınlığından dolayı Andoya'daki istasyonun kapsama alanından günde on bir defa geçmektedir. Uydunun devreye sokulmasında daha sık ve uzun süreli bağlantıya ihtiyacımız olduğu için Andoya'yı tercih ettik."

Aşağıda Rasat tarafından gönderilen koordinatlı iki uydu görüntüsü ve bu alanların yerlerini gösteren bir Dünya fotoğrafı verilmiştir.

1. Bu parçadaki bilgiler dikkate alındığında, Rasat tarafından alınan I ve II numaralı uydu görüntüleri Dünya fotoğrafı üzerindeki hangi alanlardan elde edilmiştir?

	I	II
A)	K	L
B)	N	L
C)	K	N
D)	L	N
E)	N	K

2. Geçici yer istasyonu olarak Andoya'nın tercih edilmesinde;

- I. Dünya'nın şekli,
- II. Dünya'nın günlük hareketi,
- III. Dünya'nın yıllık hareketi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3.

Çayır örtüsünün altında oluşurlar. Zonal topraklar içinde yer alırlar. Karasal iklimin yarı nemli alanlarında oluşurlar. Organik madde bakımından zengindirler.

Yukarıda bazı karakteristik özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çernezyom topraklar
- B) Kırmızı topraklar
- C) Podzol topraklar
- D) Laterit topraklar
- E) Kahverengi topraklar

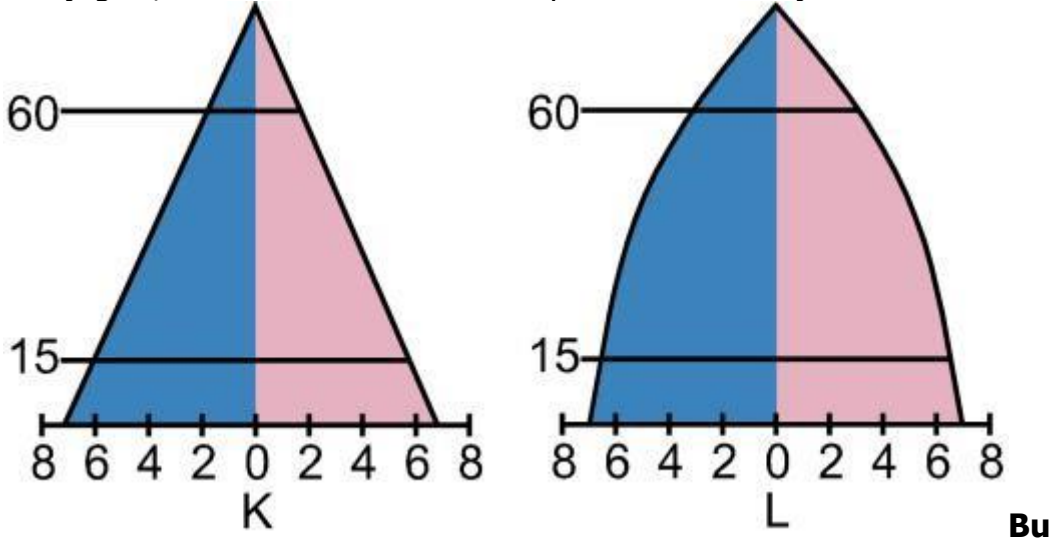
4. Aşağıda, Kuzey Yarım Küre’de ve Orta Kuşak’ta yer alan bir ülkeye ait bazı bilgiler verilmiştir.

Delta alanları, akarsuların getirdiği materyallerle her yıl genişler.
Sedimentasyon nedeniyle barajlarından yararlanma süresi kısadır.
Toprak kalınlığı bazı alanlarda tarım yapılmasına yetmeyecek kadar azdır.

Verilen bilgiler dikkate alındığında, bu ülkeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenir?

- A) Orografik yağışların etkisinde olduğu
- B) Ortalama yükseltisinin fazla olduğu
- C) Erozyonun şiddetli olduğu
- D) Tarım arazilerinin çok azalmış olduğu
- E) Yıllık yağış miktarının fazla olduğu

5. Aşağıda, K ve L ülkelerine ait nüfus piramitleri verilmiştir.

Bu piramitlere göre, K ve L ülkeleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) K’de ortalama insan ömrü, L’den azdır.
- B) K’deki nüfusun eğitim düzeyi, L’den daha yüksektir.
- C) L’de çalışabilir nüfus, K’den daha fazladır.
- D) K’de çocuk, L’de yaşlı bağımlı nüfus fazladır.
- E) L’de doğum ve ölüm oranları, K’den daha azdır.

6. Dünya’nın değişik bölgelerindeki farklı ekonomik faaliyetler; üretim, dağıtım ve tüketim bakımından etkileşime neden olmaktadır. Bu süreçte, fiziki faktörlerin yanı sıra beşerî faktörler de etkilidir.

Bu ekonomik faaliyetleri etkileyen aşağıdaki sıralamalardan hangisi, beşerî faktörlere örnek gösterilemez?

Üretim

Dağıtım

Tüketim

A) Sermaye birikimi	Ulaşım	Nüfus yapısı
B) Teknolojik gelişmeler	İletişim ve reklam	Tanıtım
C) İklim özellikleri	Yer şekilleri	Coğrafi özellikler
D) İş gücü kaynakları	Pazarlama	Temel ihtiyaçlar
E) Sanayinin gelişmesi	İnsan kaynakları	Gelir düzeyi

7.Şehirleşme, sanayi ve göç olgularının birbirleriyle sürekli etkileşim hâlinde oldukları göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yoğun göç alan yerlerde şehirleşme hızı yüksektir.
- B) Sanayinin geliştiği bölgelerde iş gücüne duyulan ihtiyaç fazla olduğundan bu bölgeler göç alır.
- C) Göç hareketleri sanayileşmenin başlıca nedenidir.
- D) Sanayileşen bölgelerde şehir sayıları ve nüfusları artmaktadır.
- E) Şehirler çevrelerine göre sosyal ve kültürel bakımdan birer cazibe merkezi olduğundan göç alır.

8. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yer altı suyu seviyesi geçmiş yıllara göre önemli düşüşler göstermektedir. Konya Ovası bu bölgelerin başında gelmektedir. Ovada yer altı suyu seviyesi önceki yıllara göre belirgin şekilde alçalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada belirtilen çevre sorununun temel nedenlerinden biri değildir?

- A) Termal turizmin gelişmesi
- B) Kentleşmedeki artış
- C) Sanayileşmenin gelişmesi
- D) Sulak alanların kurutulması
- E) Sulu tarımın yaygınlaşması

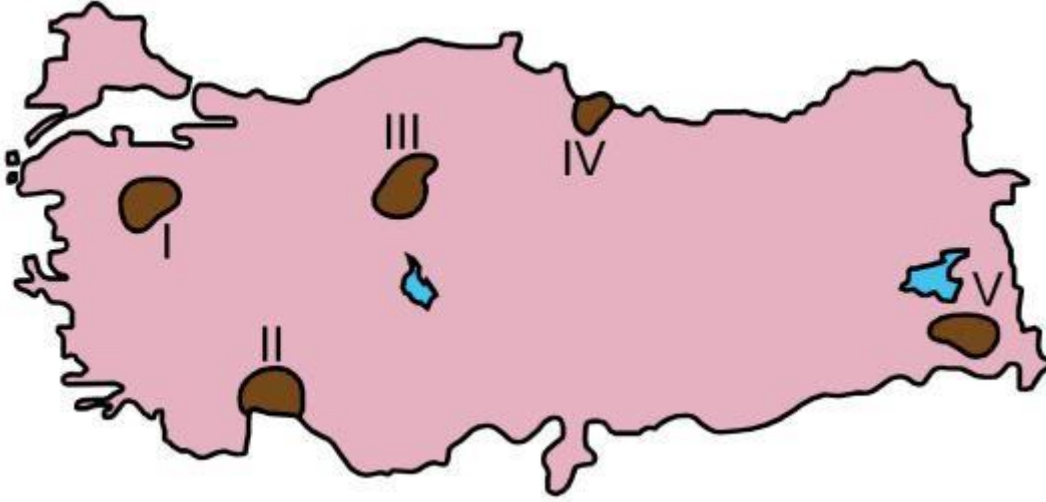
9.

- I. Karadeniz Dağları ve Toros Dağları aynı dönemde oluşmuştur.
- II. Erzurum-Kars dolaylarında lav platoları bulunur.
- III. Karstik sahalar Toros Dağlarında yaygındır.
- IV. Ege kıyılarındaki faylar doğrultu atımlıdır.

Türkiye'nin yer şekillerine ilişkin yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisindeki yer şekillerinin, tarımsal ürünlerdeki çeşitliliğe ve üretim miktarına olumsuz etkisi diğerlerine göre daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11.

I. Zaman içinde bölge sınırları değişebilir veya ortadan kalkabilir.

II. Bölge sınırları kesin hatlarla birbirinden ayrılabilir.

III. Bölge sınırları birbirinden kademeli bir geçiş özelliğiyle ayrılır.

IV. Bölge sınırlarının belirlenmesinde öncelikle doğal unsurlar ön plandadır.

Yukarıdakilerden hangileri, doğal ve ekonomik bölge sınırlarının ortak özelliklerindedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12. Turizm; ülke nüfuslarının demografik yapısını etkilemekte ve bu faaliyetin gelişmesi, yeni iş türlerinin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Yine bu etkinlik, eski işlerini kaybedenlerin ya dışarıya göçüne sebep olmakta ya da yeni iş gücü çekip yerleşik nüfusun büyüklüğünü değiştirmektedir. Bu durum yaşa ve cinsiyete bağlı olduğundan, nüfusun büyüklüğü kadar bileşimini de etkilemektedir. Mesleki hareketliliğin artması geniş aileleri bölerek aile bağlarının zayıflamasına yol açabilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, turizmin toplumsal ve kültürel etkilerine örnek gösterilemez?

- A) Nüfusun yapısı üzerindeki etkisi
- B) eslek türlerinin ve şekillerinin değişmesi

- C) Kültürel değerlerin değişmesi
- D) Geleneksel yaşam tarzı üzerindeki etkisi
- E) Tüketim alışkanlıklarının tekdüzeleşmesi

13. Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye'nin yer aldığı önemli uluslararası projelerden biri de Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi'dir. Hazar Havzası'nda çıkartılan petrol, 2005 yılından itibaren Ceyhan üzerinden alıcı ülkelere gönderilmektedir.

Bu boru hattının Türkiye'ye sağladığı kazanımlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'nin stratejik önemi artmıştır.
- B) Ceyhan önemli bir petrol dağıtım merkezi olmuştur.
- C) En uzun bölümü Türkiye sınırları içindedir.
- D) İşletilmeye başladığı tarihten günümüze kadar bu ülkeler arasında en fazla geliri Türkiye sağlamıştır.
- E) Türkiye'nin Azerbaycan ve Gürcistan'la olan siyasi, ekonomik ilişkilerinin gelişiminde etkili olmuştur.

14. Atmosferdeki karbondioksit salınımının artması, küresel ölçekte az da olsa ısınmaya yol açmaktadır. 20. yüzyılda Dünya'da ortalama sıcaklık artışı 0,6 °C olmuştur. Bu durum buzullarda erimelere, deniz seviyesinde de yükselmelere neden olmaktadır. Sıcaklık artışının özellikle orta ve yüksek enlemlerde yağışların artmasına neden olması beklenmektedir.

Buna göre, Türkiye'nin Orta Kuşak'ta bulunduğu göz önüne alındığında sıcaklık artışının aşağıdaki değişikliklerden hangisi üzerinde etkili olması beklenmez?

- A) Ülkenin büyük bir bölümünde sağanak şeklinde yağışların artması
- B) Gelgit etkisinin belirginleşmesi
- C) Bazı bölgelerde tarım ürünü çeşitliliğinin değişmesi
- D) Orman üst sınırının daha yükseklere çıkması
- E) Kıyı kesimlerde sıcaklık ve bağıl nemin daha fazla artması

1. E 2. D 3. A 4. C 5. B 6. C 7. C 8. A 9. C 10. E 11. A 12. E 13. D 14. B